

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES RĪCĪBAS PLĀNS GAISA TELPAS APDRAUDĒJUMA GADĪJUMOS

1. Vispārīgā informācija

- 1.1. Daugavpils Universitātes (turpmāk – DU) rīcības plāns gaisa telpas apdraudējuma gadījumos (turpmāk – plāns) nosaka DU studējošo, darbinieku un apmeklētāju rīcību, ja DU teritorijā vai tās tuvumā tiek novērots aizdomīgs bezpilota gaisa lidaparāts (drons), vai **saņemts brīdinājums no oficiāla brīdināšanas kanāla mobilajā tālrunī** par gaisa telpas apdraudējumu.
- 1.2. Katras DU struktūrvienības vadītāji (dekāni, institūtu direktori un daļu vadītāji) ir atbildīgi par rīcības plāna ievērošanu un īstenošanu savās struktūrvienībās.
- 1.3. Daugavpils Universitātes drošās patvēruma vietās ir tiesības apdraudējuma laikā uzturēties arī citām personām, kuras meklē patvērumu.
- 1.4. **Oficiālie brīdināšanas kanāli:**
 - 1.4.1. **Šūnu apraides sistēma (Cell Broadcast):** Mobilajos tālruņos tiks saņemti paziņojumi par apdraudējumu, ja atradīsieties apdraudētajā teritorijā.
 - 1.4.2. **Valsts un pašvaldību institūcijas:** Informāciju par rīcību un draudiem sniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD), Aizsardzības ministrija, Nacionālie bruņotie spēki (NBS), kā arī pašvaldības, kas izstrādā civilās aizsardzības plānus.
 - 1.4.3. **Paziņojumi plašsaziņas līdzekļos:** Ziņas tiks pārraidītas caur sabiedriskajiem medijiem (radio, televīzija) un oficiālajiem dienestu kontiem sociālajos tīklos.
- 1.5. Nekādi citi signāli vai brīdinājumi, izņemot **brīdinājumus no oficiāla brīdināšanas kanāla mobilajā tālrunī** par gaisa telpas apdraudējumu DU ēkās nav paredzēti.
- 1.6. Kur meklēt informāciju par rīcību gaisa telpas apdraudējuma gadījumā:
 - 1.6.1. Aizsardzības ministrijas mājaslapa: Informācija par valsts aizsardzību un drošību.
 - 1.6.2. VUGD mājaslapa: Norādījumi par rīcību apdraudējuma gadījumā.
 - 1.6.3. Klustikaravirs.lv: Informācija par valsts aizsardzības dienestu un atbildes uz jautājumiem (tālrunis 1827).
- 1.7. Katram DU darbiniekam un studējošajam kuram ir viedtālrunis parūpēties, lai būtu ielādēta **112** aplikācija.
- 1.8. Skaidrojumi:
 - 1.8.1. **Droša patvēruma vieta** - ēkas iekštelpa un jāievēro “divu sienu princips”, kas nozīmē, ka droša patvēruma vieta ir vietā, kur starp cilvēku un ārējām sienām ir vismaz divas sienas. Tas sniegs papildu aizsardzību un pasargās no triecienviļņa un šķembām;
 - 1.8.2. **Patvertne** - ēkā esoša telpa vai telpu grupa, kuru telpas vai telpu grupas atbilst vai daļēji atbilst patvertnēm izvirzītajām minimālajām tehniskajām prasībām, kurā īslaicīgi patverties nozīmīga apdraudējuma, piemēram, artilērijas vai gaisa triecienu laikā.

2. Šūnu apraides brīdinājuma sistēma

- 2.1. Brīdinājumi tiek iedalīti līmeņos atkarībā no situācijas steidzamības un bīstamības:
 - 2.1.1. **Sarkanās krāsas brīdinājums (augstākais līmenis):** Būtiski valsts līmeņa paziņojumi par tūlītējiem, dzīvībai bīstamiem apdraudējumiem. Šie paziņojumi skan ar īpaši skaļu un uzstājīgu skaņu.

- 2.1.2. **Oranžas krāsas brīdinājums:** Paziņojumi par prognozējamiem vai mazāk tūlītējiem apdraudējumiem. Arī šis līmenis tiek atskaņots ar skaļu skaņas signālu. **Šis brīdinājums ziņo par konstatētu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā, kas paredz tūlītēju iedzīvotāju rīcību atbilstoši sniegtajām instrukcijām. Šī tūlītējā rīcība tiek iekļauta paziņojumā.**
- 2.1.3. **Dzeltenas krāsas brīdinājums:** Ir informējošs paziņojums, kas tiek atskaņots ar tālruņa standarta skaņas signālu. **Šis brīdinājums neprasa tūlītēju iedzīvotāju rīcību, bet aicina būt informētiem par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā. Papildu rīcība šobrīd nav nepieciešama. Ja situācija mainīsies, saņemsī šūnu apraides paziņojumu par nepieciešamo rīcību.**
- 2.2. Skaņa un paziņojums: **Sarkanā un oranžā līmeņa brīdinājumi atskan pat tad, ja tālrunis ir klusuma režīmā.**
- 2.3. Darbība tīklā: **Brīdinājumi pienāk arī tad, ja mobilo sakaru tīkls ir pārslogots.**
- 2.4. Mērķauditorija: **Paziņojumi tiek sūtīti uz konkrētu, apdraudētu ģeogrāfisko apgabalu.**
- 2.5. Visiem ir svarīgi uzturēt savu tālruni atjauninātu, lai nodrošinātu sistēmas darbību.

3. Vispārējā rīcība saņemot brīdinājumu par iespējamu gaisa apdraudējumu, ko izraisījis bezpilota gaisa lidaparāts (drons)

3.1. Ja neatrodaties apdraudētajā teritorijā:

- 3.1.1. sekojiet līdzi atbildīgo dienestu norādījumiem par turpmāko rīcību;
- 3.1.2. sazināties ar saviem draugiem, radiem, paziņām, kuri atrodas apdraudētajā teritorijā, un pārliecinies, ka viņi ir informēti.

3.2. Ja atrodaties apdraudētajā teritorijā un esat iekštelpās:

- 3.2.1. bez kavēšanās slēpieties vietās, kur starp Jums un ēkas ārpusi ir vismaz divas sienas;
- 3.2.2. dzirdot sprādziena troksni, palieciet iekštelpās, netuvojieties logiem vai durvīm;
- 3.2.3. telpas atstājiet tikai pēc atbildīgo dienestu paziņojuma saņemšanas vai ne ātrāk kā pēc 10 minūtēm no pēdējā sprādziena brīža;
- 3.2.4. atsākot pārvietošanos, pārvietojaties lēnām, izvērtējot pārvietošanās maršruta drošību;
- 3.2.5. ja esat ievainots, centies sniegt sev pirmo palīdzību;
- 3.2.6. centieties sniegt pirmo palīdzību citiem cietušajiem, ja tas neapdraud Jūsu dzīvību;
- 3.2.7. zvaniet 112, lai informētu par cietušajiem, kuriem nepieciešama specializēta medicīniskā palīdzība. Norādiet – cietušo skaitu, traumas veidu, atrašanās vietu un citu nepieciešamo informāciju;
- 3.2.8. ievērojiet atbildīgo dienestu norādījumus par turpmāko rīcību. Atcerieties! Rīcība būs atkarīga no tā, kāds apdraudējums pastāvēs;
- 3.2.9. uz tuvāko patvēruma vietu (piem., pagrabu) vai patvertni dodaties tikai tad, ja izmantotajā agrīnās brīdināšanas sistēmā ir norādīts, ka nepieciešams turp doties.

3.3. Ja atrodaties apdraudētajā teritorijā un esat ārpus telpām:

- 3.3.1. pamanot aizdomīgu lidojošu objektu vai dzirdot tā skaņu, nekavējoties jāmeklē patvērums, ievērojot divu sienu principu. Divu sienu princips nozīmē, ka starp personu un ārējo vidi jābūt vismaz divām sienām;
- 3.3.2. ja nav iespējams sameklēt patvērumu, ir jānoguļas zemē ar seju uz leju (ja ir iespējams, tad aiz kāda aizsarga) un ar rokām jāaizsargā galva, pārvietoties lēnām, lienot pa virsmu, vai īsiem pārskrējieniem uz drošu patvērumu. Tāpat jāmeklē aizsegs no šķembām - aiz automašīnām, ēkām un citiem šķēršļiem. Ja iespējams, jāmeklē patvērums tuvākajā mājas pagrabā vai mūra ēkā;

3.4. Ja atrodaties apdraudētajā teritorijā un braucat ar automašīnu:

- 3.4.1. izvērtējiet situāciju un turpiniet pārvietoties līdz drošai vietai vai arī apstājaties un nepieciešamības gadījumā meklējiet patvērumu.

4. Rīcība, ja pēc gaisa apdraudējuma konstatējat iespējamu sprādzienbīstamu priekšmetu vai nokritušo dronu

- 4.1. To neaiztieciet un nepārviotojiet.
- 4.2. Tā tuvumā (kā minimums 100 metru rādiusā) neizmantojiet radio, mobilo tālruni, satelītsakarus.
- 4.3. Atkāpieties no notikuma vietas vismaz 100 metru attālumā.
- 4.4. Zvaniet uz nr. 112, lai informētu par aizdomīgo priekšmetu vai nokritušo dronu.

5. Rīcība atrodoties Daugavpils Universitātes ēku telpās

- 5.1. **Saņemot dzeltenas krāsas paziņojumu, tas ir informējošs paziņojums**, kas neprasa tūlītēju rīcību, bet aicina būt informētiem par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā. Papildu rīcība šobrīd nav nepieciešama. Ja situācija mainīsies, būs papildus šūnu apraides paziņojumu par nepieciešamo rīcību.
- 5.2. **Saņemot oranžas krāsas brīdinājumu no oficiāla brīdināšanas kanāla savā mobilajā tālrunī** par iespējamu gaisa apdraudējumu atrodoties DU ēku telpās:
 - 5.2.1. nekavējoties pārtraukt visas nodarbības vai pārbaudījumus (neatkarīgi no to formas un veida) un darbu;
 - 5.2.2. saglabāt mieru, rīkoties organizēti, atstāt nodarbību vai darba vietu. Docētājs ir atbildīgs par studējošo nogādāšanu līdz drošai patvēruma vietai ēkā, kurā notika nodarbība. Ēku atstāt nedrīkst;
 - 5.2.3. doties uz ēku drošu patvēruma vietu - cokolstāva telpām vai ēku iekšējām telpām bez logiem, nelietot liftus;
 - 5.2.4. ievērot “divu sienu principu” — starp jums un ēkas ārpusi jābūt vismaz divām sienām;
 - 5.2.5. nestāvēt pretī logiem vai durvīm, drošs attālums no loga ir attālums, kas lielāks par 5 metri;
 - 5.2.6. nekavējoties ievērot Valsts policijas, NBS un VUGD norādījumus;
 - 5.2.7. palīdzēt tikt līdz drošai patvēruma vietai cilvēkiem ar kustību traucējumiem un citiem, kuriem tas ir nepieciešams;
 - 5.2.8. nepulcēties pie logiem, nefilmēt militārus objektus vai jebkuras militāras operācijas;
 - 5.2.9. sekot turpmākai informācijai izmantot oficiālos informācijas kanālus.
- 5.3. **Drošākās patvēruma vietas DU ēku iekšējās telpās** saņemot brīdinājumu par iespējamu gaisa apdraudējumu savā mobilajā tālrunī:
 - 5.3.1. **ēkā Vienības iela 13**, Daugavpilī doties uz ēkas cokolstāva telpām bez logiem vai iziet stāvu gaitenī. Gaitenī nestāvēt pretī durvīm un uzturēties tālāk par 5 metri no gaitenī gala logiem;
 - 5.3.2. **ēkā Parādes iela 1**, Daugavpilī doties uz ēkas cokolstāva telpām bez logiem (sporta manēža, gaitenī), 1.stāvā aktu zāle (pēc normatīva var atrasties līdz 700 cilvēki), 1., 2., 3. un 4. stāva gaitenī (izņemot gaitenī apkārt ziemas dārzam). Gaitenī nestāvēt pretī durvīm un uzturēties tālāk par 5 metri no gaitenī gala logiem;
 - 5.3.3. **ēkā Parādes iela 1a**, Daugavpilī doties uz 1.stāva gaitenī starp angāru, Parazitoloģijas, histoloģijas un akvakultūru laboratoriju, Parazitoloģijas un histoloģijas laboratoriju gaitenī, Biotehnoloģiju laboratorijas gaitenī vai doties uz Parādes iela 1 aktu zāli;
 - 5.3.4. **ēkā Kandavas ielā 1**, Daugavpilī doties uz 1 stāva ģērbtuvēm, sanitārmezgliem vai ēkas cokolstāvu;
 - 5.3.5. **ēkā Sporta ielā 6**, Daugavpilī doties uz ēkas cokolstāva telpām, uz stāvu sanitārmezgliem vai sanitārmezglu priekšējām, 2.stāva foajē;
 - 5.3.6. **ēkā Sporta iela 8**, Daugavpilī doties uz ēkas cokolstāva telpām vai uz istabiņu sanitārmezgliem, stāvu gaitenī. Gaitenī nestāvēt pretī durvīm un uzturēties tālāk par 5 metri no gaitenī gala logiem;
 - 5.3.7. **ēkā Parādes iela 11**, Daugavpilī doties uz ēkas cokolstāva telpām vai stāvu gaitenī. Gaitenī nestāvēt pretī durvīm un uzturēties tālāk par 5 metri no gaitenī gala logiem;
 - 5.3.8. **ēkā Valņu iela 29**, Daugavpilī doties uz cokolstāva telpām vai uz stāvu sanitārmezgliem;

- 5.3.9. **ēkā Studiju un pētniecības centrs "Ilgas"**, Augšdaugavas novadā doties uz 1. vai 2.stāva gaiteni. Gaitēnos nestāvēt pretī durvīm un uzturēties tālāk par 5 metri no gaitēna gala logiem;
- 5.3.10. **ēkā Valsts meža pētījumu centrs "Ilgas"**, Augšdaugavas novadā doties uz cokolstāva telpām bez logiem, durvīm un vārtiem.
- 5.4. Sekot informācijai, ko sniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD), Aizsardzības ministrija, Nacionālie bruņotie spēki (NBS), kā arī pašvaldības caur oficiālajiem brīdināšanas kanāliem par turpmāku rīcību.
- 5.5. Atstāt drošu patvēruma vietu var tikai tad, kad ir saņemts caur oficiālajiem brīdināšanas kanāliem apstiprinājums, ka apdraudējums ir atcelts.
- 5.6. Nodarbības vai pārbaudījumus (neatkarīgi no to formas un veida) un darbu var atsākt tikai tad, kad ir saņemts caur oficiālajiem brīdināšanas kanāliem apstiprinājums, ka apdraudējums ir atcelts.

6. Ārzemju studentu informēšana

- 6.1. Saņemot informāciju caur oficiālajiem brīdināšanas kanāliem par gaisa apdraudējumu, ERASMUS un ārzemju studentu koordinatori ir pienākums nekavējoties sazvānīt ārzemju studentus un nodot aktuālo informāciju, informēt par tālāko rīcību.
- 6.2. Dienesta viesnīcās ārzemju studentus papildus saņemtai informācijai caur oficiālajiem brīdināšanas kanāliem par gaisa apdraudējumu vēl informē par tālāko rīcību dienesta viesnīcas vadītājs un dienesta viesnīcas saimniecības personāls.

7. Ja dots norādījums doties uz oficiālajām patvertnēm

- 7.1. Ja dots norādījums doties uz patvertni, tad nekavējoties jāapgērbjas atbilstoši sezonai, jāpaņem līdzīgi dokumenti, ja iespējams, tad arī dzeramais ūdens, un jādodas uz tuvāko oficiālu patvertni.
- 7.2. Svarīgi, ka uz publisku patvertni jādodas tikai tad, ja tā atrodas drošā, ne vairāk kā 300 metru attālumā, turklāt nokļūšanu līdz tai nekavē un neierobežo šķēršļi – iežogotas teritorijas, ūdenstilpes u.c. Savukārt, ja drošā (līdz 300 metru) attālumā patvertne nav izvietota, tad apdraudējuma gadījumā drošākais patvēruma būs tajā ēkā, kur cilvēks jau atrodas, vai patvēruma ir jāmeklē tuvākajā ēkā, ievērojot "divu sienu principu", kas nozīmē, ka starp cilvēku un ēkas ārējām sienām ir vismaz divas sienas.
- 7.3. Svarīgi apzināties, ka "divu sienu principa" ievērošana tūlītēja apdraudējuma gadījumā sniegs lielāku aizsardzību nekā došanās uz tālāk esošu patvertni.
- 7.4. Informāciju par tuvāko oficiālo patvertni var atrast:
- 7.4.1. **Lietotne "112 Latvija"**: Šī ir ērtākā metode, jo kartē tiek attēlotas tuvumā esošās ēkas ar pagrabstāviem, kas piemēroti patvērumam;
- 7.4.2. **Interaktīvā karte**: Vietnē 112.lv sadaļā "Patvertnes" ir pieejama karte ar visiem verificētajiem objektiem;
- 7.4.3. **Marķējums dabā**: Ēkas, kas atzītas par atbilstošām, tiek marķētas ar īpašu oranži-zilu kvadrātveida zīmi.
- 7.5. Tuvākās pilnībā atbilstošo patvertņu adreses Daugavpilī saskaņā ar Daugavpils pašvaldības un VUGD datiem, pilnībā atbilstošas tuvākās telpas atrodas šādās adresēs:
- Cietokšņa iela 61;
 - Ģimnāzijas iela 12;
 - Kandavas iela 17A;
 - Saules iela 24.

